

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

A magyarság részvesz. kisebbségek genfi konferenciáján

Kolozsvár, augusztus 12.

Balogh Arthur szenátor, aki udvavölög részvesz a népkisebbségek szeptemberi genfi konferenciáján, a kongresszus céljáról a napokban cikket írt. Ebből az alkalomból a Viitorul most erős támaszt intézett Balogh ellen, akinek zemére veti, hogy illoyális magartást tanusít. A Viitorul támadása nem befolyásolhatja a Magyar Pártot abban, hogy résztvegyen a népkisebbségi kongresszuson. A Magyar Párt körében kijelentik, hogy az lenne az illoyális, ha az erdélyi magyarság képviselői nem mennének el a kongresszusra. Nagyobb feltűnést keltene az a tény, hogy az európai kisebbségek egyike egy szabad és nyílt nemzetközi értekezleten ne tudjon résztvenni. Az említett cikk miatt méltatlanul éri Balogh szenátort a támadás, mert írása nagyon is mérsékelt és tapintatos volt. A Magyar Párt bizonyára meg fogja találni a módját annak, hogy az igazságtalan támadásért Balognak megfelelő elégtételt szerezzen.

A kommunisták

otthagyták a francia nemzetgyűlést

Páris, augusztus 11.

A Versaillesban tartott nemzetgyűlés rendkívül viharos volt. Selves elnök javasolta, hogy a nemzetgyűlés fogadja el az 1875-iki nemzetgyűlés napirendjét. Dacára a kommunisták és szocialisták ellenzésének, a javaslatot elfogadták.

Miután elhatározták, hogy negyedóránál tovább senki nem beszélhet, Poincaré felolvasta az egy szakaszról álló javaslat indoklását. Eszerint az 1875. február 26-iki alkotmánytörvényt a következőképpen egészítik ki: A nemzeti védő bonok kezelésére és az államadósságok amortizálására szolgáló pénztár autonómiája alkotmányos. A nemzeti védő bonok amortizációjáig a pénztárnak a következő értékeket boesátják rendelkezésére: a dohányjövődékből származó bevételeket, az örökösödési adó, a vagyondézsma és az önkéntes adó jövedelmeit.

A kommunisták tüntettek a kormány ellen, zavarogtak, közbekiáltottak. Doriot kommunisták képviselő sokáig beszélt és az elnök figyelmeztetése dacára sem hagyta abba beszédét. Erre két teremőr a helyére vezette. Doriot erre sem nyugodott meg, mire az elnök a teremből kiutasította. Vele mentek az összes kommunisták képviselői.

Blum Leó szocialista hevesen beszélt a javaslat ellen, melyet Poincaré ismételtén megvédett. A nemzetgyűlés végül 671 szavazattal 144 ellenében elfogadta a javaslatot.

A Temesvár-Arad-lugosi szini kapcsolat

Egyetlen város sem bir el önálló magyar társulatot — Az ötéves temesvári szini mult bünei — Szigorú birálat

„A rosszat gyomlálni kell, nem növelni“

Temesvár, augusztus 12.

A legtöbb erdélyi magyar szini kerületnek már megvan az igazgatója, csak Temesvár városa nem döntött még afölött, hogy a sok pályázó közül kinek adja meg a játszási engedélyt. Ez a döntés — miként megirtuk — szeptember előtt nem is történik meg. Arad és Lugos Szendrey Mihály mellett döntött és ez a döntés, bár nem lehet kötelező Temesvárra, mintegy prejudikál a városi tanács állásfoglalásának. Ma ugyanis az a helyzet, amiből azonban csak a gazdasági viszonyok mostohaságára és nem a magyarság szini kultúrájának sülyedésére szabad következtetéseket levonni, hogy nincs egész Romániában város, amely egy maga egész éves szini idényt elbirna. Kézenfekvő tehát, hogy — amint ez Kolozsvárott, Nagyváradon, Szatmáron, Brassóban történt — az egyes földrajzilag közelebb fekvő városok magyar színészete között

kapcsolatot kell teremteni.

Temesvár egyedüli lehetséges kapcsolata — Lugostól, Orsovától, Resicától eltekintve — Arad. Ilyen értelemben és erre való tekintettel prejudikál az aradi és lugosi határozat a temesvári döntésnek.

A Déli Hírlap kezdettől fogva távol tartotta magát attól a csunya és méltatlan személyi haretől, mely az egyes városok által kiadandó koncessziók körül kifejlődött. A legtöbb lapban cikkek helyeződtek el, sugalmazott hírek jelentek meg, amelyek egyik vagy másik igazgatójelölt mellett foglaltak állást. A magyarságnak — amint azt nem egyszer kifejtettük — nem az igazgató személye a fontos, hanem az, hogy milyen erkölcsi és anyagi garanciákat tud nyújtani, hogy fennakadás nélkül és a művészi szempontok figyelembevételével bizto-

sítsa a közönségnek a színészettel szemben meglevő igényeit. Egyedül

ez lehet döntő

a játszási engedély megadásánál, nem pedig az, hogy ki tudja jobban verni a reklám nagydobját. Mert ha nem így történik, megindul a közönség részéről a panaszok egész áradata, amelynek odiuma a döntő városi hatóságra száll. Mert voltak és vannak panaszok. És ezek a jogosult panaszok indították arra az aradi és lugosi illetékes tényezőket is, hogy Szendrey mellett foglaljanak állást, akitől új korszakot remélnek.

Szombati-Szabó István foglalta irásos esokorba ezeket a panaszokat, amikor megírta, hogy a közönség azért nem látogatta a lugosi magyar színházat, „mert az a magyar színház rossz és nem éri meg a mindennapi kenyérből elvont anyagi áldozatot“. A közönség „a vicinális kis város művészi nyójának megfelelően redukált művészi igényeinek csak valamennyire való kielégítését sem találta meg a magyar színházban az utolsó öt év alatt. Szóval: mert amit a színház adott, annak üzleti jellege nagyon is elnyomta a művészt, vagy más szavakkal, mert

a színház rossz volt,

még ha magyar volt is!“ „Az, hogy valami magyar, még nem jelenti azt, hogy a magyarság megehezés árán is támogassa garasáival, ha rossz, csupán azért, mert magyar. A rosszat gyomlálni kell, nem növelni. S bizonyos, hogy a magyarság nem tagadná meg fokozottabb mértékű áldozatát és érdeklődését a magyar színházról, ha az jó is volna, nemcsak magyar.“ Nem szabad elfelejteni, hogy „vannak rétegek, amelyek nem vesznek be művészet címén akármiféle tingli-tanglit.“

„Semmi kifogásunk nem lehet az ellen, hogy mások sajnálják-e vagy szórják a pénzt tingli-tanglikért, de ahhoz már igenis van közünk és van szavunk, hogy amit magyar művészetnek neveznek, amelynek támogatására az ételtől és ruházattól megvont garasokat akarják letétegni áldozatul a magyarsággal, melytől ezt

saját reputációja

is megköveteli, az ne legyen tingli-tangli, hanem magyar művészet legyen.“

Erős és őszinte kritika, mely Temesvárt is érinti, mert hiszen a Lugoson vendégszerepelt temesvári társulatra vonatkozik. Erre az erős bírálatra azonban szükség van most, amikor arról van szó, hogy a jövőben ki legyen az, akire a magyar szini kultúra érzetét és fejlesztését bizni akarjuk és merjük. A kísérletezések fényűzését a magyarság nem engedheti meg magának. Akiknek legutóbbi szereplése olyan kritikát válthat ki, mint a Szombati-Szabó Istváné, azokat eleve

ki kell kapcsolni

a versenyből. Olyanra kell esni a választásnak, akinek eddigi működése garancia arra, hogy tudni fogja kötelességét és be fogja váltani azokat a reményeket, amelyeket a közönség joggal fűz a mindenkori magyar színház működéséhez. Hogy a Szendrey Mihály-e, vagy más érdemes művész, az — hangsúlyozzuk — nem fontos a magyarságnak. Nem nevekre van szükség, hanem a magyar szini kultúra becsületes szolgálatára. Ennek a kötelezettségnek pedig — a multból és az elöttünk álló példákól leszűrődött meggyőződésünk szerint — csak úgy lehet eleget tenni, ha Temesvárt összekapcsolják Araddal. Sem Arad, sem Temesvár egész éves szezon nem bir el. Arad és Lugos Szendrey mellett döntött. Ez nem jelentheti és nem jelenti azt, hogy Temesvár is csak Szendrey mellett foglalhat állást. Bizonyos, ha Temesvár

érdemesebb jelöltet talál,

mint a harminc éves igazgatói multtal rendelkező Szendrey, úgy Arad sem fog ragaszkodni Szendrey személyéhez. De találni kellene. De a Temesvár-aradi kapcsolatot feltétlenül meg kell teremteni. Ezt kívánja a magyar színészet zavartalan jövőjének biztosítása.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2.40, Párisban 16.10

Temesvári magánforgalom augusztus 12-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 220.25, angol font 1075, francia frank 6.15, avánci frank 42.75, belga frank 6.80, lira 7.55, szokol 6.56, dinár 3.91, magyar korona 320, osztrák alling 31.25, márka 52.90, hollandi forin: 89.10.

Terményárak:

Buza 830, árpa 500, rozs 500, zab 450, tengeri 550 métermázsánként ab feladállomás.

A szerelmes férj

öngyilkos lett, mert a felesége visszaköltözött szüleihez

Zombor, augusztus 11.

Tegnap éjjel öngyilkos lett Gruics Tosa bankhivatalnok. Gruics néhány hónap előtt megnősült, de a fiatal házastársak között napirenden voltak a szóváltások, amiért a fiatalasszony visszaköltözött szüleihez. Gruics, aki többször hangoztatta barátai előtt, hogy változatlanul szerelmes feleségébe és nem tudja elviselni, hogy felesége elhagyja, tegnap éjjel az egyik vendéglőből magával vitte a cigánybandát, elment felesége lakásának ablakai alá és ott eljártatta a menyecské kedvence nótáit, majd hirtelen elővette revolverét és mellbe lőtte magát. A szerencsétlen szerelmes férj haldokit.

Versekkel hóna alatt

megmérgezte magát Szabó Dezső nővére

Budapest, augusztus 11.

Szabó Irén, a híres regényíró Szabó Dezső nővére, néhány nap előtt Pécsen öngyilkosságot akart elkövetni, de szándékáról lebeszéltek. Tegnap az életunt nő felutazott Budapestre és a kelenföldi állomáson délelőtt a villamosremiznél a kalauzok észrevették, hogy egy kopottan öltözött nő eszméletlenül összerogy. Az elősiető rendőr és a mentők megállapították, hogy az illető nő azonos Szabó Irénnel, aki aszpirinnal mérgezte magát és így a nyomor miatt eltökélt öngyilkosságát mégis végre akarta hajtani. A mentők a Rókus-kórházba szállították. Az egész uton görcsösen szorongatta kéziratokkal és versekkel tele aktatásakáját. Állapota nem súlyos és hamarosan gyógyultan távozhatik a kórházból.

Körbe-körbe

két vagon dohos liszt félmillió vételára körül

Temesvár, augusztus 12.

Plohn Marcel temesvári lisztkereskedő a perjámosi Lloyd-banktól két vagon lisztet vásárolt és ezért félmillió leit fizetett. A lisztből még annak megérkezése napján tíz-tíz zsákot adott két temesvári péknek, akik a próbasütés után tudatták vele, hogy a liszt penészes és dohos s azt rendelkezésre bocsátották. Plohn ezt azonnal tudatta a perjámosi bankkal, mely azonban a lisztet nem akarta visszavenni. A lisztet Plohn kérelmére megvizsgálta a közegészségügyi hatóság és azt emberi táplálkozásra károsnak jelentette ki, azért piros festékkel denaturálta, hogy csak takarmányra legyen használható. Minthogy a perjámosi Lloyd-bank a lisztet a szentpéteri malomból szerezte, a közegészségügyi hatóság a malmot huszezer lei büntetésre ítélte. Ugyanakkor Plohn a Lloyd-bíró elé ment, amely a perjámosi bankot kötelezte, hogy a liszt félmilliónyi vételárát fizesse vissza és viselje az eljárási költségeket.

A perjámosi Lloyd-bank és a szentpéteri malom a közegészségügyi hatóság huszezer leies büntetése ellen a törvényszékhez fellebbeztek. Tették ezt azért, mert ha sikerült a pénzbüntetés hatályon kívül való helyezését elérni, akkor abból az következik, hogy a Lloyd-bank sem köteles a félmillió leinyi vételárát visszafizetni és Plohn a megpirosított liszttel tehet, amit akar. A tegnapi tárgyaláson azt vitatták, hogy Plohn csak napok mulva szólalt fel a liszt minősége ellen. Különböző is a majom jó lisztet szállított és az valószínűleg vagy utközben, vagy a Plohn-raktárban romlott meg nedvességtől. A bíróság a bűdös nullásliszt ügyében nem hozott ítéletet, hanem elhatározta, hogy vegyi szakértőt idéz meg és ezért a tárgyalást elnapolta.

Románia és Magyarország viszonya

az Averescu-kormány alatt javult

Róma, augusztus 11.

Bethlen István gróf miniszterelnök hosszabb nyilatkozatot tett a Popolo d' Italia munkatársára előtt, akinek különösen Magyarországra és az utódállamok viszonyára vonatkozólag adott figyelemreméltó kijelentéseket. A magyar miniszterelnök többek között ezeket mondotta:

— Magyarországnak a kisántanttal semminemű kapcsolata nincsen, csupán a kisántant egyes államaival. Jugoszláviával való viszonyunk az utóbbi időben meglehetősen javult, több függő kérdést sikerült elintézni és tovább haladunk a kedvező kibontakozás felé. Viszonyunk Romániával különösen a legutóbbi kormányváltás után érezhető módon megváltozott. Az új kormány ugyilátszik mintha más elbánásban akarná részesíteni az

erdélyi kisebbségeket, mint az előző kormány. Ez a körülmény kedvezően befolyásolja a Romániával már legközelebb meginduló tárgyalásokat. Csehszlovákiával való viszonyunk változatlan. A mostanában meghozott csehszlovák vámtörvény kedvezőtlenül hatott Magyarországra, de remélem, hogy viszonyunk a kölcsönös érdekeknek megfelelően rendeződik majd. A többi országgal való viszonyunk egyébként állandóan javul. Magyarország belső politikai életére vonatkozólag megállapíthatom, hogy a kommunizmustól Magyarországon nem kell félni, mert a magyar nép legnagyobb része földművelő és éppen ezért nem ül fel ezek ábrándjainak. Végül kijelenthetem és bizonyosra veszem, hogy a frankhamisítás letárgyalt ügye a magyar politikában nem idéz elő több zavart.

Sokáig savanyodhatik a városi tej

amely az új tejközpontból kerül ki

Temesvár, augusztus 12.

Temesvár városa ugyilátszik arra van ítélve, hogy tejközpontjával soha ne jöhessen rendbe. Sok panasz hangzott el az utóbbi időben ez ellen a fontos élelmezési üzem ellen és ilyenkor rendszeren az volt az illetékesek részéről az argumentum, hogy majd másként lesz minden, ha megvalósul az új tejközpont. A város ugyanis elhatározta, hogy a szerkeszlaktanya átalakított helyiségeiben még ebben az évben modern alapokra fekteti a vállalatot, új gépeket szerez be, a felszereléseket az egész vonalon tökéletesíti és ezzel módot nyújt arra, hogy a tejközpont egészséges mennyiségben szállítson egészséges és friss tejet. Ennek a fontos tervnek a megvalósítása érdekében a nyár elején versenytárgyalást tartottak a beszerzendő új gépek tárgyában, amelyek körülbelül ötmillió leit igényelnek. Több külföldi ajánlat érkezett be és a város állandó választmánya egy

stockholmi gyár ajánlatát fogadta el, amely 20.300 dollárért volt hajlandó a gépeket és a felszerelést többi tárgyait szállítani. Az ügy végső fokon való döntés céljából a miniszterium elé került, ahonnan tegnap érkezett vissza a kormány határozata. Eszerint a miniszter nem fogadta el a város álláspontját, az ajánlati tárgyalás eredményét megsemmisítette és új versenytárgyalás megtartását rendelte el. Az indoklás szerint az árlejtés feltételeit nem mutatták be a bukaresti legfelső műszaki tanácsnak és azonkívül a város döntése ellen megokolt külön vélemény is hangzott el, ami szükségessé tette új pályázat kiírását. Három hónapon belül tehát a városnak új ajánlati tárgyalást kell kiírni, a beérkező ajánlatok közül választani és az egész kérdést ismét a kormányhoz felterjeszteni. De soká savanyodik majd az a tej, amely az új városi tejközpontból kerül ki.

Lakásbonnal sétált egy évig

és most ki akar lakottatni egy családot dacára négyszobás lakásának

Temesvár, augusztus 12.

Egy lakás elnyerésének és elvesztésének története következik alább. Jurschan János építész villát épített magának és azt teljesen új butorral rendezte be. A Távirdu-utca 8. szám alatt levő egy nagyobb és egy kisebb szobából, valamint konyhából álló lakását csak annak volt hajlandó átengedni, aki régi butorait is megvásárolja. Ilyen vevőt talált Klein Arnold kereskedő személyében, aki a butort harminckétezer leiert megvette tőle. Klein azonban tudta a törvényes rendet és ezért elment kérelmével a vegyes rekviráló bizottsághoz és hivatkozással arra, hogy nincsen lakása, kérte a Távirdu-utca 8. szám alatti lakás kiutalását. A rekviráló bizottság méltányolta a kérelmet és Klein Arnoldnak a lakásra kiadta a szabályszerű bont.

Klein Arnold erre teljesen rendbehozatta a lakást. Új padlót tétett, a falakat pingáltatta, ajtót, ablakot lakkoztatott, kályhát, spórheretet reparáltatott. A lakásra több, mint száznyolcvanezer leit költött. Mikor minden elkészült, boldogan beköltözött a lakásba. Két napja lakott ott, amikor megjelent Petcu George tanító, aki megkérdezte Kleint, hogy mit keres a lakásban.

Klein válaszolt: — Mit keresek? Ez az én lakásom. Bont kaptam rá. — Csakhogy — szól Petcu George, — nekem is van bonom erre a lakásra és pedig már egy év óta, tehát elsőbbségi jogom van erre a lakásra és azért felszólított, hogy adja át nekem haladéktalanul. Minthogy Klein Arnold a felszólításnak nem tett eleget, Petcu Klein bonja ellen a belügyminiszterhez fellebbezett. Viszont Klein Arnold is fellebbezett Petcu bonja ellen. Klein fellebbezéséhez Radics György háztulajdonos is csatlakozott és kijelentette, hogy a lakásra vonatkozólag már Jurschan kiköltözése előtt Kleinnel egyezett meg és ez az ő beleegyezésével kapta a bont. Klein fellebbezésében rámutatott arra is, hogy Petcu George tanítónak iskolája mellett van modern négyszobás lakása, ő pedig hajléktalan marad, ha fellebbezését elutasítanák.

Azóta három remegéssel telt hónap mullott el. A belügyminiszter döntése most érkezett meg. A gyárvárosi rendőrség hivatalos írásban értesítette Klein Arnoldot, hogy a Távirdu-utca 8. szám alatti lakást a belügyminiszter 13.122 a. számú rendelete értelmében negyvenyole

órán belül köteles kiüríteni, különben karhatalommal teszik ki.

Csak ennyi az egész. Csak ennyi... Azonban néhány kérdés mégis a tollunk hegyére tolul. Miért kell Petcu George tanítónak a Klein Arnold kicsi lakása, mikor neki gyárvárosi állomás mellett a szőlőkben iskolája mellett nagy lakás van? Hogyan kapott bont egy év előtt egy lakott lakásra? Miért hozta ezt a bont egy évig azsebében? Miért jelentkezett vele csak akkor, mikor Klein már a lakást rengeteg pénzzel újjávarázsolta? Hol lakja Klein a családjával, ha holnap a lakásból kiteszik? Megkapja talán Petcu eddigi lakását, ha ez az övéb hurcolkodik? És végül: hol itt a igazság?

Romániába szökött

budapesti bankárt Kolozsvárra letartóztatták

Kolozsvár, augusztus 12

Megírta a Déli Hírlap, hogy Pálffy Sándor budapesti bankár több milliárd korona elsikkasztása után külföldre szökött. A budapesti rendőrség megállapította, hogy a szökésben levő bankár Románia felé vette útját. Ez a feltevés valónak bizonyult, Bánffy Sándor tényleg román területen bujkált és a kolozsvári rendőrség tegnap őrizetbe vette. Kihallgatása során előadta, hogy Budapestről Kötegyánra utazott és ott az egyik vendéglőben szállt meg. A vendéglő cselédességének azt az ajánlatot tette, hogy kelő jutalom ellenében szöktessék át a határon. Éjszaka tizenegy órakor tényleg sikerült Pálffynak a határon átszökni, reggel már Nagyszalontán volt, onnan pedig vonaton Kolozsvárra utazott és Bölöni Ödönnél szállott meg. Másnap önként jelentkezett a szigurnancán, ahol előadta, hogy budapesti kereskedő, az utóbbi időben vagyoni romlás fenyegette és ez elől szökött meg Romániába. A szigurnancán jegyzőkönyvet vettek fel és szabadlábra helyezték. Csak a budapesti rendőrség körözőlevelének megérkezése után derült ki, hogy Pálffy Sándor azonos a milliárdokat sikkasztott bankigazgatóval, mire letartóztatták.

Ravasz trükk

olecsó öltözködésre és pénzszerzésre

Temesvár, augusztus 12.

Lajes György foglalkozás nélküli fiatalember a pénzszerzésnek érdekes módját találta ki. Néhány hét előtt beállított a Turul-cipőgyár józsefvárosi fiókjába, ahol a következő levelet adta át:

— Sziveskedjenek szolgálomnak két pár negyvenkettes cipőt kiadni. Tisztelettel Mustetiú hivatolok.

Az üzletben ismerték Mustetiú tisztviselőt és a két pár cipőt, egy sárgát és egy feketét, gyanútlanul kiadták. Lajes György a fekete cipőt még aznap fölhozta, a sárgát pedig eladta.

Néhány nap mulva hasonló levéllel állított be a Weinberger-féle üzletbe, ahonnan fehérneműt, kalapot, zsebkendőket és egy sétatobot csalt ki.

A turpiságot még négyszor megpróbálta különböző üzletekben. Végül azonban mégis rajtavesztett és a dűtyiba került. Ügyében tegnapra volt a tárgyalás kitűzve. Lajes György a törvényszék előtt kijelentette, hogy a szélhámosságokhoz semmi köze és azokat rokona, Lajes Miklós követte el, aki helyett azonban őt tartóztatták le. A törvényszék elnöke elébe tartotta a rendőrségen és a vizsgálóbíró előtt tett beismerő vallomását, de Lajes György ennek dacára tagadott.

Az elnök erre szólította a tanuként beidézett Stricker Bálint, Stricker Ilona és Jäger Szerén üzleti alkalmazottakat, hogy szembesítsék Lajes Györggyel. A tanuk azonban nem voltak jelen. Az elnök a tárgyalást elnapolta és elrendelte, hogy arra a tanuk rendőrileg vezettessenek elő.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2—52

Kiadóhivatal: 2—52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2—42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az okmány-ságban 4 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 geras.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Csukovics Sándor

Élvezik Temesvárról. Tizenkilenc esztendő óta volt tagja Csukovics Sándor piarista tanár a temesvári indházban. Ezen idő alatt egész generációkat tanított irodalomra és az ifjúságot a szép, jó és nemes írói szerelethez tanította. Mint íróember is szorgalmas munkásságot fejtett ki. Munkái sűrűn jelennek meg különböző lapokban és nem egyszer tartott sikeres előadásokat is. A szülő munkásságot fejtett ki az Arany János Társaság alapítása körül, amelynek hosszú éveken keresztül tevékeny főtitkára is volt. Csukovics Sándor most megérdemelt kiutazásában részesült. A piaristarend főnöksége a máramaros rendház főnökévé és az ottani noviciátus vezetőjévé nevezte ki. Egrészt sajnáljuk, hogy Temesvár magyarsága veszíti Csukovics Sándor értékes személyét, másrészt szívből gratulálunk neki előléptetéséhez.

— A király Franciaországban. Bukarestből jelentik: Ferdinánd király Vichy fürdőben három hetes gyógykúrát folytat, melyet párisi orvostanárok rendeltek el gyomorbetegségei ellen. A kúra augusztus húszhetedikén ér véget, amikor is a király Bagnollesba utazik, onnan pedig a svájci Weinberga-kastélyt keresi föl.

— A miniszterelnök megkezdte szabadságát. Bukarestből jelentik: Averescu miniszterelnök tegnap indult külföldi szabadságújtjára, amelyet Olaszországban tölt.

— A pénzügyminiszter Temesvárról. A pénzügyi igazgatósághoz érkezett értesítés szerint Lepadatú pénzügyminiszter ma vagy holnap Temesvárra érkezik.

— Sulyos sorscsapás. Haring Kornél temesvári postafőtisztre sűrűn nehezedik rá a sors. Legidősebb fia a háboruban esett el, pár év előtt felnőtt leánya halt meg, tolsó gyermekével, Haring Imre lektrotechnikussal pedig most véget ért a halál. Temetése nagy részvételel ment végbe.

— Briand cserben hagyja eddigi bátorait. Párisból jelentik: Az Echo de Paris erélyesen támadja Briand külpolitikáját és azt a kérdést veti fel, hogy miért nincsen még aláírva a francia-román és a francia-jugoszláv szerződés. Európa többi államai egyánálant kötnek szerződéseket, de Franciaország lomhaskodik. Feltehetően mondja a lap — hogy Briand közvetlen érintkezést akar Németországgal és ezért cserben hagyja eddigi bátorait. Ez teljes felborítást jelent az eddigi ántant-politikának.

— Megrontott egy kisleányt. Megírta annak idején, hogy a rendőrség el fogta Molnár Bálint román napzárnost, aki egy kisleány ellen erkölcsstelen merényletet követett el. A tegnap kitűzött tárgyalást elnapolták, mivel Vachsmann Albin dr. törvényzéki szakértő, aki szabadságon van, a tárgyaláson nem jelenhetett meg. Molnár Bálint továbbra is rabja az ügyességi fogháznak.

— Bolond időjárás. Triesztből jelentik: A rajnai alpesekben tegnap éjszaka erős havazás volt. Triesztben a hőmérő öt fokot mutatott a fagypont alatt.

A zombolyai sváb gazdák földügye

a hágai nemzetközi döntőbiróság elé kerül

Nagybecskerek, augusztus 11.

Több ízben foglalkoztunk már azoknak a zombolyai sváb gazdáknak ügyével, akiknek Jugoszláviában fekvő birtokait a szerb hatóságok reorzióképpen kisajátították. Az ügyben most érdekes fordulat állott be. Miután seholy sem tudták megkapni igazukat, a zombolyai gazdák megbízták ügyvédjüket, hogy a földek kisajátítását vigye a hágai nemzetközi döntőbiróság elé. A megbízást Gyermekov Dušan dr. nagybecskereki ügyvéd vállalta és megtette az előkészületeket, hogy megbízói ügyét Hágában kellő sulyal képviselhesse.

Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy Hepp Máttyás zombolyai gazda, aki ellen a jugoszláv hatóságok — miként azt megírtuk — a gyilkosság vádját emelték, még mindig fogva van a nagybecskereki ügyészség fogházában. Nagybecskerekről egy bizottság szállott ki Klári községbe, hol megállapította, hogy háboru utáni forradalom alkalmával tényleg agyonlőttek egy szerb embert, de azt nem sikerült kinyomozni, hogy a gyilkosságot ki követte el. A nagybecskereki rendőrség most a klári csendőrséget bízta meg a nyomozás további folytatásával és Hepp Máttyás addig is fogoly marad.

Temesvár városa, mint földesgazda

nemcsak földjeit műveli, hanem disznóhizlaldát és tehenészetet is létesített

Temesvár, augusztus 12.

Aratóünnep volt tegnap Temesváron a város földjein. Megvendégelték azokat a munkásokat, akik heteken keresztül jókedvvel és szorgalommal aratták, kaszálták a városi földek termését, a búzát, zabot, takarmányt. Mert Temesvár városa a saját földjein közel kilencszáz holdnyi területen igen racionalis mezőgazdasági kultúrát folytat és ezzel a városi vállalatok, valamint a fuvartelep ilytermészetű szükségleteit olcsón képes biztosítani. A fuvartelep loállománya részére takarmányt, zabot, szénát, lucernát természetesen a város saját kezelésben, az ott foglalkoztatott cselédek ellátására búzát vetett be, mert konvenciósi cselédek vannak, akik természetbeni ellátást kapnak. De a szükséges buza mennyiséggel látja el a város az összes inasotthonokat is, amelyeknek a búzát és lisztet nem kell drága pénzen vásárolni. A kukoricatermésből pedig sertéseket hizlal, hogy az inasotthonokat és internátusokat zsírral láthassa el.

A mezőgazdaság mellett sulyt helyez a város az állattenyésztés kultiválására is és a napokban állítottak be százhusz darab tehenet. Ezeknek tejből elsősorban a csecsemőkórházak és a gyermekmenhelyek kapnak majd

— TROCZKIJ NÉMETORSZÁGHOZ FORDULT SEGÍTSÉGÉRT. Bukarestből jelentik: A legutóbbi oroszországi hírek szerint a helyzet rendkívül sulyossá vált. Troczkij Németországhoz fordult azzal a kéréssel, hogy katonai segítséget küldjön a jelenlegi uralom megdöntésére. Az ellenforradalmi mozgalom egyre erősödik.

— Tífuszjárvány Baján. Bajáról jelentik: Baján nagy mértékben terjed a tífuszjárvány, amelynek máris több halottja van. A hatóságok minden óvintézkedést megtettek.

— Eljegyzés. Kertész Izsó és Kleinmann Böske jegyesek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

* Finom női filckalpok és Silkina kalapársony legelőnyösebb N. C. Daniel cégnél. Detaileladás a gyárépületben József-tér (Kütl-tér) 12.

— A református tanítók államségélyt kérnek. Kolozsvárról jelentik: Az erdélyi református egyházkerület tanítóit tegnap értekezletet tartottak, amelyen Elek Gyula egyházkerületi elnök elnökölt. Az értekezlet a református tanítók fizetési mozgalmával foglalkozott és megállapította a felekezeti tanítók jogát az államségélyre. Ezzel kapcsolatban illetékes helyen kéri, hogy a református tanítók fizetését az állami tanítók fizetésével egyenlő arányban szabják meg.

* BERAUTÓK precíz javítóműhelye, autók garagirozása, éjjeli szolgálat. Autóorient-garage, Bem-utca. Telefon 14—93, 23—24. Autók eladása és vétele.

tiszta, egészséges tejet. A városi tejközpont tejtét különböző helyekről hordják össze, ami a gyermekek táplálására nem előnyös, mert a csecsemőknek rendszeresen ugyanazt a minőségű táplálékot kell adni. Erre való lesz a százhusz városi tehenet. Az állattenyésztés felkarolásával fontos nemzetgazdasági célt is szolgál a város, mert egészséges apaállatokat nevel a környékbeli falvak számára. A kisajátítás következtében a nagy uradalmak megszűntek és a tenyészállatokról a községek nehezen gondoskodhatnak, mert azok ára ma igen magas. A Józsefváros határában levő volt városi bérlet helyén állítják be a városi teheneket. A bérletek idővel megszűntek ugyan, de az ott levő épületeket hasznosítani lehet. A tehenek tenyésztése révén a város bizonyos tekintetben függetleníti magát az állatok el-tartását illetőleg a piaci áráktól és nem kerül abba a helyzetbe, hogy drága pénzzért vásároljon. A takarmánytermésből a felesleget a város azoknak a vállalatoknak adja át, melyek lovakat tartanak, így a temetkezési vállalatnak is. A városi földeken a természet feletti jónak ígérkezett, de a kedvezőtlen időjárás miatt csak jó közepes lett az eredmény. A cséplést hétfőn kezdik meg.

— A detektív sikerült fogása. Tom a György sziguranca-detektív délután elfogott a gyárvárosi Szénatér közelében egy gyanus alakot, akit bekísért. Kiderült, hogy a szemfüles detektív igen jó fogást csinált. A gyanus férfi azonos D o a n kóbor cigánnyal, aki négy év előtt megszökött a hadseregből, Magyarországra ment át, ott több betörést követett el, kétéves évet ült is és legutóbb ismét visszaszökött Romániába. Elmondotta, hogy itt is tervezett betöréseket, de most rajtavesztett.

— Elítélték a kolozsvári jegycsalókat. Kolozsvárról jelentik: A több milliós jegycsalás ügyében, amelyet két kolozsvári mozi kárára követtek el, a törvényszék tegnap kihirdette az ítéletet. A bíróság Grünstein Endrét másfél évi fogházra, Pintilieanu ellenőrt nyolc hónapi, Sinkovics Erzi és Emma pénztárosnőket egyenkint öt hónapi fogházra ítélte. Grünsteint félmillió lei óvadék ellenében szabadlábra helyezték.

* Kereskedők figyelmébe! A Temesvári Kereskedők Egyesülete ismételt előterjesztésére és Kun Richárd elnök személyes közbenjárására a munkaügyi miniszterium B o t e z munkaügyi felügyelő felterjesztése folytán 14.304/926. számú sürgőnyi rendelettel megengedte, hogy a folyó hó 12-én és 13-án tartandó országos vásár alkalmából a város összes üzletei a déli munkaszünet idejében is nyitva tarthatók. A heti piac napjaira vonatkozó vásári zóna kibővítése folyamatban van és az erre vonatkozó rendelet néhány nap múlva meg fog jelenni.

— A SEMMITŐSZÉK ÉS VALORIZÁCIÓ. A bukaresti semmitőszék 4969—1925. szám alatt döntött a valorizáció kérdésében. Kimondotta a legfelső bíróság, hogy egy háznak az értéke amely békében kétszáz ezer aranykoronába került, 1920-ban az eredeti érték hatszorosát képviselte. Az indoklás szerint az 1:6 kules azért volt alkalmazandó, mert az ingatlanok 1920-ban az alapérték hatszorosára emelkedtek. Az élelmi és ruházati cikkekre vonatkozó magasabb indexszám azért nem alkalmazható, mert ezeknél az üzérkedés mesterségesen szorítja fel az árakat.

— Bulgária enged. Szófiából jelentik: A bolgár kormány hivatalos jelentést adott ki a Jugoszláviával támadt incidens ügyében. Jugoszlávia jegyzékére, amelyben a legmesszebbmenő elégtételt követeli, a bolgár kormány közli, hogy hajlandó közös semleges zónát létesíteni a határon, mely zónában közösen tartanak fenn a rendet.



Rádiókészülékeket díjmentesen verifikáltatunk

— Titokzatos módon eltűnt hatvanháromezer lei. Freiburger Lázár pénzbeszedő hatvanháromezer leit inkasszált és az összeget be akarta szállítani megbízójának. Pályaudvar-sor 8. számú lakásán a pénz egy táskában az asztalra tette és pár pillanatra távozott a szobából. Ugyanakkor a lakásba jött egy szobafestő, akit a család előtte való nap hívott a lakás kipintálására. Mikor Freiburger visszajött a szobába, a táskát laponnan találta és abból a pénz hiányzott. Azt hiszi, hogy a hatvanháromezer leit a szobafestősegéd vitte el. A rendőrség a nyomozást megindította.

* Iparosok összejövele feszitelen megbeszélésre M á t h é Antal vendéglőjében az Iparosok Szindikátusának székházában, ahol jó étel és ital mellett minden dolgukat megtárgyalhatják.

Butorokat

régiséget, szőnyeget, bármilyen tárgyat eladásra átvesz „FORTUNA” Gyárváros, Fő utca 56 sz.

— A SZLOVENSZKÓI MAGYAR MUNKÁSOK MAGYAROK MARADNAK. Kassáról jelentik: Szlovenszko-ban most alakult meg a Magyar Nemzeti Munkáspárt, amely felhívással fordul Szlovenszko valamennyi munkásához, akiket esatlakozásra szólít. A felhívás többek között ezeket mondja: A kormány gazdasági politikája folytán a szlovenszko gyárak tönkremennek és a magyar munkások kenyértelenek maradnak. A kormány egykedvűen nézi az itt élő magyar munkásság szomorú sorsát. Nekiünk magunknak kell saját sorsunkat kezünkbe vennünk. Követeljük Szlovenszko számára az autonómiát. Sorsunkat nem kötik egyetlen internacionáléhoz sem. Sohasem tagadjuk meg magyar nyelv hallatszott bölcsönk mellett és ehhez a nyelvhez halálíg ragaszkodunk.

— A munka harteréről. Simon András erzsébetvárosi napszámos tegnap egy motoros favágógép körül volt elfoglalva. Munka közben a fűrész levágta jobb kezének két ujját. A sérültet a mentők részesítették első segélyben.

Első Bánáti Toronyóragyár

Tulajdonos Boling Miklós

Timisoara, Strada D. Olanescu (Kis Dózsa-utca 1.)



Gyárt, átalakít és javít torony- és villanyóraberendezéseket. Kérjen ajánlatot

— Zsebtolvajlások a piacon. A gyár-
városi piacon egyszerre két zsebtol-
vajlás is történt. Pancea Péter zse-
béből kilóptak több amerikai arany-
pénzt, melyeknek értéke háromszáz-
ezer lei volt. Deutsch Karolina
háztartásbeli nőnek pedig ellopták a
pénztárcáját, amelyben százötvenöt lei
készpénz és több okmány volt. A rend-
őrség megindította a nyomozást.

— Besurranó tolvajok. Streicher
Jozefin Arany János-utca 1. szám
alatti lakosnő feljelentést tett a rend-
őrségen, hogy a lakásába ismeretlen
tettesek besurrantak és onnan három-
ezer lei értékben egy aranyórát vittek
el. — Besurranó tolvajok jártak Fa-
ragó Terézia mehalai lakásán is és
több ezer lei értékű ruhaneműt vittek
magukkal.

Eladok háztelket

előnyös fizetés mellett. — A
háztelkek Erzsébetváros Ujlaki-
utca meghosszabbításában van-
nak. Érdeklődéseket kérek a
tulajdonosnál:

Ternyáncsek Tivadar,
Józsefváros, Horváth Boldizsár-
utca 3.

Vas- és rézbutorgyár

III., Piața Bisericei (Templom-tér) 2. sz.
Központi iroda: Hermes Bank
Löffler-palota
A gyár modernül berendezett és
külföldi szakmunkások által gyár-
tott vas- és rézbutor, ugyancsak
kórházberendezések készítésével
foglalkozik. Központi iroda tele-
fonja: 316 és 528

Olcsón eladó

egy amerikai diófa ebédülő gyökér
betéttel, füstölt tölgyfa ebédülő.

Siebold műbutor-
asztalos,
Gyárváros, Távirda-utca 19.
Telefon 699.

Legújabb slágerek.

Siró violák
Bócsi nagysád
Midnight's plea-
sures
Mit ér az élet ha
nincsen dohány.
Kálmán Andor legújabb dalai.
Kaphatók mindenütt.

Munkás- felvétel

Esztergályosok, lakatosok, ko-
vács felvételnek.

Klug István,
II., Háromkirály-utca 26.

Fizessen

elő a Déli Hírlapra
mert ez a legjobb
legfrissebb, leg-
magyarabb és leg-
olcsóbb bántási újság.
Hatvan lei egy hónapra

HELICON-nyomda, Timișoara

MOZI.

Belvárosi mozi: aug. 12 (csütörtök) és 13 (péntek).
Gyárvárosi mozi: aug. 14 (szombat) és 15 (vasárnap).

Pat & Patachon csavargók

A szimpatikus dán művészek legszebb filmje.

A film német feliratokkal is el van látva.

Monopol: Filmcentrala, Timișoara.



Helyárak: 4 órákor: 30, 20 és 10 lei.
6 " 40, 35, 25 és 20 lei.
9 " 45, 35, 25 és 20 lei.

Hirdetmény.

Gyári áron való árusítás! Értesitem a mélyen tisztelt temesvári
és környékbeli közönséget, hogy rendkívül gazdag butorraktáramat
mélyen leszállított áron árusítom.

Tisztelettel
Schuszter Ferenc

Temesvár-Erzsébetváros, Korona-utca 14
(a sárga villamos végállomása). Tel. 11-91

Dunlop Balloon Cord

„Made in England.”

Autó-gummiköppenyek és tömlők
A legmegbízhatóbb! A legtartósabb!

Kapható:

Schaar és Hámory cégnél

Timisoara-Cetate, Aradi-ut. (A tűzészeti iskola kert-
jével szemben.)

TELEFON: 9-64.

TELEFON: 9-64.

Olcsó házhelyeket építőanyaggal részletre

miniszterium által engedélyezve

Kardos-telepen, gyárvárosi
strand homokszedők végében.

A

pályaudvarokon

mindenütt megvásárol-
hatja a Déli Hírlapot.

Több modern, zárható

Garage

azonnalra bérbeadó.

Bővebbet Telefon 964.

FARMODONT
FOGKRÉM

Prochaska Ede Fiai

Temesvár, IV., Bonnáz-utca 21

Ford

Lincoln—Touring—Truck—Ford-
son, Ford-autók és traktorok
javítóműhelye.

MINDEN NŐ

ki bőrének üdeségét és tisztasá-
gát meg akarja őrizni, használjon
Dr. BIRÓ-FÉLE
Havasi gyopár-krémet, szappant,
pudert, mosdóvizet.

Női modellkalapok

óriási választékban, meglepő olcsó

Covinka Somborác-n

Józsefváros, Uri-utca 4.

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betű
5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei.
Alláskeresőknek 25 százalékos engedmény
Díj előre fizetendő.

Levelezés

O—O. Menyháza. Közbejött akadály
miatt csak a jövő héten jöhetnek. Pontos
kezésről értesítést küldök.

Házasság

Férjhez adnám csinos harminckétév
unokahugomat kereskedőhöz, vagy jó
iparoshoz. Hozománya a kelengye laká-
berendezéssel és 150.000 lei készpénz. T
jes című ajánlatokat „Hadiözveggy” je-
gére a kiadóhivatalba kérek.

Állást keres

Gyakorlott szakember pincemesteri, száll-
kezelői vagy időközi borkezelést keres.
Megkeresést „Aglis” jellegre a kiadóh
kérek.

Magányos idősebb úr vidéki háztartásán-
vezetését vállalnám. Éves bizonyítványokkal
rendelkezem. Ajánlatokat „Nyugdíjas ö-
veggye” jellegre a kiadóba kérek.

Nyugdíjas tisztviselő azonnali elfoglal-
ságot keres szerény fizetéssel. Cím
Szilágyi József, Erzsébetváros, Tirol-utca
64. sz.

Ügyvédi irodában, vagy banknál, iparv-
latnál a legszerényebb igények melle-
állást vállalna középkorú nyugalmazott hac-
bíró, aki a magyar és német nyelven kívül
melyeket szóban és írásban perfektil bi-
románul is beszél. Szíves ajánlatokat „Hac-
bíró” jellegre a kiadóhivatalba kér.

Anyahelyettesnek nagyobb leányokhoz el-
mennék. Zenéhez értek, több nyelvismeret
tel bírok. Szíves megkereséseket „Komoly
jellegre a kiadóba kérek.

Lakás

Csinosan butorozott különbejáratu szobát,
lehetőleg fürdőszoba használattal aug. 15-re
esetleg azonnalra keresek. „Magas bér-
jellegre kérek címeiket a kiadóba.

Kertes lakást keresek nov. elsejére, lehe-
tőleg a Belvároshoz közel. Ajánlatokat a
megjelöléssel „Három szoba” jellegre a ki-
adóba kérek.

Csinosan butorozott szobát a Gyárváros
központjában keresek. Megkereséseket
„Tiszta” jellegre kérek.

Egyszerűbb butorozott szoba jutányosan
kiadó. Cím Belváros, Losoncy-tér 12.

Adás-vétel

Eladó családi ház 150 □ kerttel. Besenyő-
telep, IV. utca. 10. szám. 1050

Eladó kalapműhely 120.000 leitért és egy
süllyeszhető Singer varrógép. Reflektánsok
címeit „Tizenkettő” jellegre a kiadóba kérem.

Kifőzés Gyárvárosban, forgalmas helyen,
elutazás miatt kedvező feltételek mellett
eladó. Cím a kiadóban.

Különféle

Kerni Sándor Temesvár, Batthányi-utca és
Hunyadi-utca sarok, a legdivatosabb női és
férficipők mérték után. Javítások gyorsan és
pontosan készülnek.

Szép ajándék tárgy olcsón és jól csakis
Klopfer István óras és ékszerésznél kap-
hatók. Józsefváros, Uri utca 16.

Az erzsébetvárosi bucsu-ünnepélyen egy
kis bőrtáska meg egy alumíniumkulcs talá-
latott. Átvehető a Michels-féle bor-
bélyüzletben.

Felolós kiadó: VÁRNAY ELEMÉR dr.